1837. No. 11.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 7 FEBRUARIJ.

OOST-INDIEN.

BATAVIA, *den* 16 *September* 1836. De extra *Bombay Courier* van 18 Julij jl., meldt het volgende:

Het compagnieschip *Clive*, kapitein *Hawkins*, is dezen ochtend vroeg aangekomen, van Suez den 29 Junij en Mocha 7 Julij, met het paket van Junij (van Engeland). Het schijnt dat het stoomschip, hetwelk de paketten naar Malta heeft gebragt, uit Falmouth is gezeild op den 3 Junij.

De gemeenschap tusschen Engeland en Indië is alzoo bij deze gelegenheid bewerkstelligd in den voorbeeldeloozen korten tijd van 44 dagen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 24 *Januarij*. Het Hollandsch-Belgische vraagstuk is hier in den laatsten tijd wederom herhaaldelijk het onderwerp van diplomatique conferentien geweest. Het schijnt, dat men zich reeds omtrent eenen nieuwen grondslag ten opzigte eener eindelijke vereffening heeft verstaan, zoodat de onderhandelingen eerstdaags op nieuw en met ernst zullen kunnen hervat worden. Voor eenige dagen is van hier nog een courier met daarop betrekkelijke depêches door het Hollandsche gezantschap naar den Haag afgezonden.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 28 *Januarij*. Men meldt uit Petersburg, dat de ijzeren spoorweg van Zarskojeselo den 14, 15 en 16 Januarij ll., zoo wel met reis- als met vrachtwagens voor goederen en vee is beproefd. De toeloop van nieuwsgierigen was overgroot, en men rekende, dat er den 15den niet minder dan 1000 sleden uit de hoofdstad derwaarts vertrokken waren. De proefnemingen hebben bewezen, dat de genoemde weg ten allen tijde en om het even in welk weder kan bereden worden, daar de koude ditmaal van 10° R. tot 18° R. (8° onder o F.) is geklommen, en men zoo wel met hevigen wind als met sneeuwjagt te worstelen heeft gehad, en men schijnt zich veel vermaak en gemak van dezen weg voor te stellen, zoodra dezelve, in den loop van den aanstaanden zomer, tot Petersburg zal zijn verlengd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 31 *Januarij*. Men verneemt thans dat de aardbeving, die zich te Freyburg en Bazel heeft doen gevoelen, ook om denzelfden tijd, en in schier dezelfde mate, te Oberndorf, Biberach, Reutlingen, Nieuw-Ulm en te Stuttgart is waargenomen. In laatstgenoemde plaats heeft men een half uur omstreeks voor dat de eerste schok voorviel een helder schijnsel aan den hemel bespeurd, hetwelk in het zuiden opkwam, zich al meer en meer tot op verscheidene graden breedte uitspreidde, zich tot het zenith verhief en tegen twee ure 's nachts aan den oostelijken gezigteinder verdween. De twee schokken schijnen ook hier hunne rigting van het oosten naar het westen genomen te hebben. Die zelfde schokken van aardbeving zijn ook vrij sterk aan het Zuricher meer, in de kantons Zug en Zweitz, alsmede te Bern waargenomen, zoodat men vermoedt weldra van elders van eene groote uitbarsting berigt te zullen ontvangen.

Berigten uit Alexandrie van 18 November behelzen het volgende: „Er heerscht hier eene soort van hongersnood, waaruit de regering het grootst mogelijke voordeel zoekt te trekken. Op de markten ziet men geen graan meer, ofschoon het in Opper-Egypte in overvloed voor handen is; maar de regering verbiedt den aanvoer van daar, om bedorven koren bij kleinere hoeveelheden tegen een overdreven hoogen prijs te kunnen afzetten. Andere levensmiddelen zijn even schaars, en men kan zich van den toestand des landbouws in Egypte een denkbeeld maken als men verneemt, dat wij ons hier sedert maanden van *Russische* boter bedienen! Waarlijk al het verwoestings-talent van *Mehemed-Ali* en zijne waardige raadgevers werd vereischt om zulk een verschijnsel te bewerken! Indien het zoo voortgaat zal men weldra ook andere levensbehoeften van elders moeten ontbieden, want ons land is zoo ontvolkt, dat het aan handen voor den landbouw ontbreekt. Ten einde den noodigen veldarbeid te doen verrigten laat de regering thans in de steden zelfs de Arabische bedienden der Europeanen met geweld wegvoeren, en hen als geleislaven twee aan twee geboeid naar de dorpen slepen."

ENGELAND.

LONDEN, *den* 1 *Februarij*. De bijeenkomst van het parlement op gisteren is, overeenkomstig vroegere melding, niet door Z. M. in persoon, maar door eene bevoegde commissie, bestaande uit den lordkanselier, den aartbisschop van Canterbury, den markies *van Lansdowne* en de burggraven *Melbourne* en *Duncannon*, geopend. In de troonrede, bij die gelegenheid door den lordkanselier aan de verzamelde leden der beide huizen voorgelezen, komen, behalve Zr. Ms. verklaring van het ontvangen der sterkste verzekeringen van de vriendschappelijke gezindheden van alle vreemde Mogendheden, tevens, ten opzigte van Spanje en Portugal, de twee volgende zinsneden voor:

„Z. M. betreurt, dat de burgertwist, welke de Spaansche monarchie geschokt heeft, nog niet ten einde is; echter is Z. M. voortgegaan met aan de Koningin van Spanje die hulp te verleenen, welke, luidens het traktaat van het viervoudig verbond van 1834, Z. M. zich verbonden had te verschaffen, indien de noodzakelijkheid zulks zou vorderen; en Z. M. verheugt zich, dat deszelfs medewerkende magt nuttige diensten aan de troepen van H. Katholijke M. heeft mogen bewijzen.

„Gebeurtenissen hebben er in Portugal plaats gehad, welke, gedurende eenigen tijd, gedreigd hebben de inwendige rust van dat land te storen. Z. M. gebood dien ten gevolge eene tijdelijke vermeerdering van deszelfs zeemagt in den Taag, ten einde de personen en eigendommen van zijne onderdanen, in Lissabon woonachtig, des te krachtdadiger te kunnen beschermen; ook werd de admiraal, over Zr. Ms. smaldeel het bevel voerende, gevolmagtigd om, in geval van nood, aan den persoon van de Koningin van Portugal bescherming te verleenen, zonder zich echter met die constitutionele questien, welke de twistende partijen verdeelen, in te laten of te bemoeijen."

Overigens is in de bewuste rede van wege Z. M. hoofdzakelijk en meer bijzonder de toestand van Ierland aan de aandacht van de leden der beide huizen aanbevolen, en door Z. M. onder anderen bij hen aangedrongen op eene vroegtijdige beraadslaging over de tegenwoordige constitutie van de gemeente-besturen van dat land, de tienden-wetten, het daarstellen van een stelsel van armen-wetten, enz.

Meergenoemde openingsrede heeft voorts dien avond, bij het voorstellen van het dank-adres in het huis der lords, door den graaf *van Fingall*, ondersteund door lord *Suffield*, en in dat der gemeenten door mr. *Sandford*, ondersteund door den heer *V. Stuard*, weinig aanleiding tot redetwisten gegeven, daar de hertog *van Wellington* en sir *R. Peel* hunne aanmerkingen alstoen uitsluitend tot de door Z. Ms. gouvernement gehouden staatkunde, betrekkelijk Spanje, bepaald hebben zonder echter voor alsnu dienaangaande in bijzonderheden te willen treden. De bij die gelegenheid door sir *R. Peel* intusschen bij herhaling en met bijzonderen nadruk, gebezigde woorden, namelijk, dat het uit nader te geven inlichtingen door Zr. Ms. gouvernement blijken mogt, dat de medewerkende magt Zr. M., welke, luidens de troonrede, nuttige diensten aan de troepen van H. Katholijke M. bewezen had, uitsluitend, overeenkomstig het bekende traktaat van 1834, uit eene Britsche zeemagt bestaan heeft, zijn door de oppositie-partij met de luidste toejuichingen ontvangen. Na nog eene andere aanmerking van laatstgenoemd lid der behoudende partij, ten opzigte van de waarschuwing, welke de toestand van zaken in Lissabon dezer dagen voor het Britsche gouvernement opgeleverd heeft, is de gedane motie, ter rigting van een dank-adres aan Z. M. op de aanspraak, goedgekeurd.

In het huis der gemeenten hebben nog dien zelfden avond lord *J. Russell* en andere leden voorloopig het ter tafel brengen van een groot aantal gewigtige bills aangekondigd, van welke onder anderen de bill, ter zake van de hervorming der gemeente-besturen in Ierland, op den 7 Februarij, en die, het daarstellen van een stelsel van armen-wetten voor dat zelfde land ten doel hebbende, op den 9 dier maand, door voornoemden minister in dat huis zullen ingebragt worden.

Z. K. H. de hertog *van Sussex*, welke insgelijks door de thans door geheel Engeland heerschende influenza aangetast is, bevindt zich sedert een paar dagen merkelijk beter. Ook van den hertog *van Cumberland*, die te Berlijn door gezegde verkoudheidsziekte aangerand is, zijn uit die hoofdstad geruststellende berigten ontvangen.

De Spaansche en Russische gevolmagtigde gezanten, benevens de Fransche zaakgelastigde, zijn dezer dagen met den burggraaf *Palmerston* eenigen tijd aan het bureau van buitenlandsche zaken werkzaam geweest. Zondag avond zijn aan dit bureau tevens depêches uit 's Gravenhage van wege den Britschen afgezant aangebragt.

Lord *Ponsonby*, onze gevolmagtigde gezant te Konstantinopel, zal, naar men verzekert, uit hoofde van dringende particuliere zaken, voor enkele maanden naar Londen terugkeeren, en in deszelfs functien, gedurende dien tijd, door sir *C. Vaughan*, vroeger Zr. Ms. gezant te Washington, vervangen worden.

De Londensche dagbladen van 28 Januarij houden zich allen met het aanhouden en verbeurd verklaren der Engelsche handels-brik *Vixen* door de Russische scheepsmagt in de Zwarte zee bezig. De *Morning-Chronicle*, die als een tolk van den minister *Palmerston* wordt beschouwd, laat zich daarover vrij hevig uit. Niettegenstaande dit blad vroeger zelfs had te kennen gegeven, dat de *Vixen* uitgezonden was, om wapenen en krijgsbehoeften aan de opstandelingen in Circassie te brengen, beweert hetzelve thans, dat het schip enkel met zout geladen is geweest, en dat Rusland geen regt heeft, om dat gedeelte der kusten van de Zwarte zee, waar het schip gevonden is, geblokkeerd te houden, vermits het in bezit nemen daarvan door Rusland onwettig is, als hebbende de Porte, bij het verdrag van Adrianopel, aan Keizer *Nikolaas* daar landstreken afgestaan, waarop zij zelve hoegenaamd geen regt had. Daarom was dan ook het besluit der blokkade, dat reeds twee jaren oud is, nimmer in het Londensche regeringsblad opgenomen. Van de houding, welke Engeland ter zake van dezen aan hare vlag aangedane hoon zou aannemen, zou, volgens de *Morning-Chronicle*, de beslissing der vraag omtrent het al of niet voortgaan van Rusland in zijne aanmatigingen afhangen. De bladen der behoudende partij toonen zich insgelijks over het opbrengen van het schip zeer verbolgen; doch opperen tevens het vermoeden, dat lord *Palmerston* ook wel weder in deze zaak, even als in eene vroegere soortgelijke, zal toegeven, of ten minste dulden, dat Rusland de onderhandelingen op de lange baan schuift. De *Courier* alleen, die anders mede ministerieel gestemd is, waagt het te beweren, dat het gebeurde in de Zwarte zee geheel en al overeenkomt met het nemen door de Engelschen van een Fransch handelsvaartuig, dat op het eiland Whigt of elders brandewijn mogt willen binnensmokkelen. Dat blad is dus van gevoelen, dat het geschil geene ernstige gevolgen hebben kan.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 31 *Januarij*. De griep schijnt eenen bijzonder nadeeligen invloed op de leden van de kamer der afgevaardigden uit te oefenen. De zitting van Maandag is bijna aanhoudend gestoord door het gedruisch van hardnekkigen hoest, waardoor zoowel het meerendeel der toehoorders als der leden scheen aangetast te zijn. De rapporteur van het in discussie zijnde ontwerp, de heer *Vivien*, is ziek. Verscheiden ministers zijn ongesteld. De leden der commissie, die den heer *Vivien* vervangen, vragen verlof om zacht te spreken uithoofde van de ontsteking hunner luchtorganen. De president bevochtigt zich herhaaldelijk de wanden zijner keel met suikerwater. De tribune der dagbladschrijvers is door de modeziekte half ontvolkt. De banken van het regter-centrum zijn lediger dan eenig ander gedeelte der zaal. Na afloop van het bal is ook de Koning met de griep thuis gekomen, waarvoor hem rust en uitwaseming is bevolen. In de laatste vijf dagen heeft deze ongesteldheid verbazende vorderingen gemaakt onder het garnizoen van Parijs, zoodat in het militaire hospitaal van Val de Grace tot dertig zieken dagelijks werden opgenomen. Zondag zijn daar drie en veertig nieuwe zieken ontvangen. De helft van de geneesheeren aan dat gesticht is buiten staat om dienst te doen. Voor het overige vertoont de griep geene booze geaardheid.

De *Gazette Médicale* bevat het volgende artikel:

De Londensche epidemie schijnt een karakter van zwaarwigtigheid aangenomen te hebben, welke zij bij haar begin niet had. Volgens den *Times* zijn er tot 300 menschen dagelijks aan de kwaal overleden. Hoe men ook dit berigt als overdreven moge beschouwen, kan men zich niet onthouden van in de Londensche epidemie iets anders te zien dan de griep, welke wij in 1831 gehad hebben, en die tot ons schijnt terug te komen.

De vreesselijke sterfte welke zij met zich voert, geeft geen grond om te onderstellen, dat men tot dus verre eene goede wijze van behandeling der ziekte gevonden hebbe. Men beweert intusschen dat de bloedontlastingen vooral nadeelig zijn, en zelfs oogenblikkelijk dooden. Bij zeer warme zweetwekkende dranken en purgatie-middelen schijnt men zich nog het beste bevonden te hebben.

Verscheidene Engelsche dagbladen beweren, dat te Parijs dezelfde ziekte als te Londen heerscht, doch tot dus verre heeft men daarvan nog niets waargenomen. De kwaal die onder ons begint te heerschen, is hoogst genomen het evenbeeld der griep van 1831, althans wat het ernstige harer verschijnselen betreft.

Eene der leden van de academie der geneeskunde heeft voorgesteld om eene commissie voor de epidemie te Parijs te benoemen. Maar, behalve dat zoodanige maatregel geschikt zou zijn om onder de bevolking schrik te verspreiden, zou daarmede geen groot nut bereikt worden. Zoo er te Parijs eene epidemie bestaat, zullen weinige dagen voldoende zijn om een ieder te doen weten waaraan hij zich te houden hebbe; de talrijke practici uit welke de academie bestaat zullen in de eerstkomende zitting verslag geven van hetgeen zij waargenomen hebben, zonder dat het noodzakelijk zij een of ander bepaald lid der academie met die taak te belasten. Eene commissie is nuttig wanneer niet iedereen zelf zien kan wat er gaande is, en wanneer de zaken buiten de waarneming der menigte plaats grijpen.

Tot dus verre heeft de heerschende ongesteldheid nog geen karakter van algemeenheid vertoond, derwijze dat men haar voor eene epidemie konde houden; althans heeft nog geen lid der academie berigten geleverd die zulks kunnen doen gelooven. Slechts wordt sedert ettelijke dagen gesproken van een groot getal zieken in de kostscholen en collegien: een dezer instellingen wordt genoemd, als in twee dagen tijds 80 a 100 zieken te hebben geteld. De ziekte schijnt de terugkeer der griep van 1831 met hare verschijnselen en goedaardigheid te zijn. Wij zullen omstandiger inlichtingen afwachten alvorens ons verslag breeder te ontwikkelen.

In het *Mémorial des Pyrenées*, een der aan de Christino-Partij toegedane dagbladen, leest men:

Brieven van San Sebastian melden, dat de vreesselijkste schaarschte van leeftogt aldaar en te Bilbao zich openbaart. De groote zamentrekking van troepen in beide die steden, heeft moeten bijdragen tot het schier geheel verbruiken van den voorraad welken men er had kunnen opleggen, en aangezien de gemeenschapswegen te land steeds afgebroken, en die der zee vooral wegens ongunstige weersgesteldheid uiterst moeijelijk zijn, is het te duchten dat de troepen en vooral de inwoners veel zullen te lijden hebben, indien niet de schepen, die om levensmiddelen te halen afgezonden zijn, spoedig terug komen.

Hetzelfde dagblad meldt van Caspe dd. 16 Januarij: Men verzekert dat de *factien* van Llagostera, Forcadel en anderen zich in de omstreken van Valderobres hebben verzameld, derzelver getalsterkte wordt op 2 a 3000 man begroot. De *wederopgestane Cabrera* schijnt er het bevel over te hebben aanvaard.

Ook zegt men dat *Gomez* niet dralen zal, aan de spits van 500 ruiters, naar Andalusie op te rukken.

Een viertal afgevaardigden van het departement der Maas hebben eene petitie aan den president der Kamer ingediend, waarbij zij op de intrekking der bepalingen in de douanen-wet, die voor Belgie gunstig zijn, aandringen, wanneer het bestuur in laatstgenoemd land, volgens gedane toezegging, de inkomende regten op de Fransche wijnen niet met 50 pCt. vermindert.

Gisteren avond hebben de improvisators *Langenschwarz*, *Pradel* en *Cicconi*, hier weder in het openbaar doorslaande proeven van bekwaamheid gegeven, in het meesterlijk behandelen van de hun door het publiek opgegeven onderwerpen: *Johanna Gray*, de dood *van den Hertog van Guise* en *de krankzinnigheid van Tasso*.

Van den 1 Februarij. De *Moniteur* bevat heden eene ordonnantie, waarbij de naamlooze maatschappij, te Monbrison opgerigt, voor het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg van Monbrison naar Montroud, bekrachtigd wordt.

Het bevestigt zich dat de heer *Dupin* door de tweede afdeeling benoemd is tot commissaris voor het ontwerp van wet van scheiding of splitsing der regtspleging, in geval militairen en burgers in dezelfde staatkundige misdaad betrokken zijn. Hij heeft 22 stemmen gehad, terwijl zijn ministerieele mededinger slechts 12 stemmen heeft kunnen winnen. De meerderheid van het ministerie, bij het stemmen der commissie, bepaalt zich dan nog slechts tot 14, hetgeen eene zeer wisselvallige kans oplevert voor het doorgaan der wet, wanneer men in aanmerking neemt, dat bij de thans heerschende ziekte de verhouding der partijen in de kamer aanmerkelijk kan gewijzigd worden. Welke gezindheid de heer *Dupin* omtrent de onderhavige questie voedt, is geenszins twijfelachtig. Met al de kracht zijner welsprekendheid heeft hij in zijne afdeeling het ongehoorde aangetoond, om schuldigen aan dezelfde misdaad voor verschillende regtbanken te vervolgen en dus aan verschillende vonnissen te onderwerpen, terwijl nog bovendien, volgens zijn oordeel, eene dergelijke wet voor onuitvoerbaar te houden was.

Het *Journal des Débats* van gisteren treedt in een onderzoek omtrent de voorgedragene wet. Hetzelve ontveinst geenszins de bezwaren, die tegen dezelve met grond kunnen aangevoerd worden, doch beweert, dat het gewigt daarvan verre achter staat bij de dringende noodzakelijkheid, om de krijgstucht, welke door de vrijspraak der jury van Straatsburg zoo grovelijk aangerand is, te herstellen. Mogt de krijgstucht in het vervolg zoodanige buitengewone maatregelen niet meer behoeven, dan meent het *Journal des Débats*, dat het ministerie tot deze wet zijne toevlugt niet meer zal nemen.

Het schijnt dat *Meunier* in de laatste dagen weder verscheidene verhooren heeft ondergaan, en dat ten gevolge van zijne aanwijzingen eene menigte bevelen tot in hechtenis neming door het hof der pairs uitgevaardigd zijn. Men spreekt van niet minder dan 30 mandaten tegen personen, beschuldigd van tot het *Genootschap der Familien* behoord te hebben. Vijftien van deze laatsten zijn reeds gegrepen en naar de prefectuur der politie gebragt. Men heeft bij hen eenige republikeinsche schriften gevonden, doch het is niet te vermoeden dat men tegen deze personen eene ernstige vervolging zal instellen, daar men de overtuiging moet bekomen hebben, dat *Meunier* in zijne bekentenissen reeds herhaaldelijk valsche aanwijzingen heeft gedaan.

Men weet nog niet met zekerheid, wanneer de opening der debatten voor het hof der pairs zal plaats hebben. Vroeger heeft men van den 8 Februarij gesproken, doch het schijnt dat men dezelve thans weder verschoven heeft.

De maarschalk *Clausel* is den 24 Januarij op zijn landgoed te Quillan bij Limoux aangekomen. Hij was twee dagen te voren te Portvendres ontscheept, na alvorens te Mahon quarantaine gehouden te hebben. Men denkt dat hij binnen weinige dagen in de hoofdstad zal aankomen.

Men zegt dat de beruchte *Conseil* zich thans in de hoofdstad bevindt, en dat de politie al het mogelijke in het werk stelt om hem over te halen Frankrijk te ontruimen.

Men spreekt te Madrid van een nieuw verdrag tusschen Spanje en Engeland, waarbij deze Mogendheid zich zou verbinden, 10,000 man linietroepen te leveren.

Te Madrid had men den 24 der vorige maand gunstige berigten uit Andalusie. Men schreef van daar dat de kleine omzwervende benden meer en meer verminderden, door de ijverige vervolgingen van de nationale garde. De omstreken van Cordona waren geheel gezuiverd van Carlisten.

Het begin der beraadslagingen in de Fransche kamer over de Spaansche questie, bevattende de redevoering van den heer *Thiers*, was te Madrid bekend geworden, en had aldaar de hoop opgewekt, dat deze minister weder aan het bestuur van zaken zou terugkeeren, en met hem eene meer gunstige staatkunde omtrent Spanje gevolgd worden zou. Van daar dat ter beurze van Madrid den 24 ll. eene bijzondere levendigheid heerschte. Men oordeelde echter, dat deze gunstige stemming niet lang zoude aanhouden, daar de beraadslaging over het budget nadert, en dit gewis aan *Mendizabal* den doodslag toebrengen zal.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den* 3 *Februarij.* Ten gevolge der bezwaren, welke door de autoriteiten in Pruissen en Hanover zijn gemaakt geworden tegen het aannemen van over de grenzen gevoerd wordende vreemde bedelaars en landloopers, zijn dezer dagen de gouverneurs der provincien uitgenoodigd geworden, om voor de naauwkeurige naleving van 's Konings besluit van 25 Julij 1817, dienaangaande, te waken, onder bijvoeging, dat de verschillende autoriteiten zich, met de meest mogelijke omzigtigheid behooren te overtuigen van den buitenlandschen oorsprong der te vervoeren personen, en in het paspoort hetwelk, overeenkomstig dat besluit, aan hen moet worden verstrekt, met de meeste juistheid te omschrijven de papieren, die in het bezit dier personen mogten zijn, benevens al de bijzonderheden, waardoor die autoriteiten de overtuiging voor zich-zelven hebben verkregen, dat zij werkelijk buitenlanders zijn. Voorts is nog door Z. M. bepaald, dat geene ongestelde personen over de grenzen zullen mogen gebragt worden, zoo lang zij niet in die mate hersteld zullen zijn, dat er geene afwijzing, op grond van ziekte, door de buitenlandsche autoriteiten verwacht kan worden, en dat zij, tot op dat oogenblik toe, op de meest zuinige, maar tevens doeltreffende wijze, voor rekening van het rijk zullen moeten verpleegd worden op de plaats, waar zij zich bevinden; zullende de gouverneurs der grens-provincien, in geval het de bedoelde personen ontbreken mogt aan kleeding, schoeisel en eenig reisgeld, en het te verwachten was, dat zij, uit dien hoofde, aan de grenzen zouden worden afgewezen, hen, met betrachting van de meest mogelijke zuinigheid, daarvan behooren te doen voorzien, welke onvermijdelijke uitgaven kunnen worden begrepen in eene declaratie van transport-kosten; terwijl, eindelijk, het binnenkomen van dusdanige lieden, door de autoriteiten op de grenzen, met de meeste zorg behoort te worden tegengegaan.

's GRAVENHAGE, *den* 3 *Februarij.* Blijkens daarvan gedane opgave bedroeg de bevolking van de colonien en gestichten van Weldadigheid den 1 Januarij dezes jaars onder anderen 2030 bedelaars-colonisten, 2100 weezen en 4193 personen van hoevenaren, arbeidslieden, ambtenaren, veteranen, enz., te zamen 8404 zielen. De staat der gezondheid blijft over het algemeen zeer gewenscht, en men rekent de verhouding tusschen de bevolking en de sterfte slechts 2,64 van de 100, terwijl dezelve over het geheele Rijk 3 ten honderd beloopt. Er zijn in 1836 74,428 ellen aan fijnere en grovere linnens en pijen geweven, zijnde meer dan het drievoudige van 1832; zoodat er nog maar eene schrede gevorderd wordt, om in de gansche behoefte van al die stoffen, op ruim 100,000 ellen begroot, te voorzien. Men hoopt die hoogte in 1837 te bereiken, zonder meer weefgetouwen dan het tegenwoordige getal van 105 te stellen, daar het niet aan de wevers ontbroken heeft om zoo veel meer te vervaardigen, maar alleen aan genoegzaam zelf gesponnen garen. Men verwacht, dat eene wijziging in de huishouding der gewone colonien, met het begin dezes jaars ingevoerd, het dubbel zal voortbrengen van hetgeen vroeger daarin gesponnen werd. Alle andere fabrijk-inrigtingen blijven in haren gewonen loop. Voor dezen winter is de ontginning op 43 bunder te Ommerschans en 86 bunder te Veenhuizen bepaald. Men heeft in 1836 eene vermeerdering van vee, onder anderen van 42 koeijen en 240 schapen, erlangd. De sterfte was op ongeveer 1500 koeijen, 350 stuks jong vee en over de 3000 schapen, niet buitengewoon geweest. Er waren 514 bunder met winterrogge bezaaid.

170ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

1ste Lijst. No. 11154, eene premie van *f* 1000. No. 7188, een prijs van *f* 1000. No. 19397, een prijs van *f* 25,000.

2de Lijst. No. 14983, 227, 16934, 18842, ieder een prijs van *f* 1000.

3de Lijst. No. 441, een prijs van *f* 2500. No. 15515, 17031, ieder een prijs van *f* 1000.

4de Lijst. No. 5661, 1352, 19638, ieder een prijs van *f* 1000.

5de Lijst. No. 7582, 9235, ieder een prijs van *f* 1500.

6de Lijst. No. 2254, een prijs van *f* 10,000. No. 7471, eene premie van *f* 2000.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 26 Januarij het kofschip *de Volharding*, kapt. E. T. Eekmeijer, van Newcastle. — Den 4 Februarij, de schonerschepen *Northam*, kapt. D. Charrosin; *Hope*, kapt. W. Cousins; *Friends*, kapt. J. Manning; alle drie van Londen.

Uitgezeild: Den 22 Januarij het schonerschip *Flora*, kapt. J. Manning, naar Londen. — Den 26 dito het schonerschip *St. Thomas*, kapt. N. M. Lindegaard, naar Newcastle. — Den 31 dito, het schonerschip *Livelij*, kapt. S. H. Finch, naar Londen; het kofschip *Petrus Ludovicus*, kapt. W. J. Wilkens, naar Liverpool.

MENGELWERK.

GEESTDRIJVERIJ: DWEEPZUCHT.

In Staatkunde en Godsdienst waren zij steeds het gevolg eener onregtvaardige ontevredenheid over de rust en orde in de Maatschappij, of over al het bestaande hoe goed dan ook.

„ Niets is zoo goed en heilig, hetwelk geene afkeuring verdient door overdrijving: zoo kan de vroomheid in dweepzucht ontaarden; zelfs kon het misbruik des gebeds den Kluizenaar niet voor het Fanatismus behoeden. Men wil verlicht worden en het door God ons gegeven licht wordt verdoofd. Terwijl men zich boven elk andersdenkenden verheven waant wordt in zijne geestelijke aandoening het verstand uitgeput, de verbeeldingskracht ontvlamd, de geestverrukking schept verschijningen, de liefde tot God is eene verontschuldiging om niemand te beminnen en krijgen zij eenmaal de ingeving dat zij aan het Opperwezen gelijkmagtig zijn, dan stellen zij zich ook op den troon des Almagtigen om den medemensch te rigten naar hunne dwaze begrippen."

Dit bij een Duitscher lezende lagen voor mijn oog een welgelijkend portret van AUGUST VON KOTZEBUE en een sprekend afbeeldsel van zijn moordenaar SAND. Ik bezag ze beiden en kon niet nalaten te herlezen de zoo juiste opmerking van een kundig schrijver, luidende:

„ Op den Wartburg, waar Luther de gewijde schrift uit eene taal, aan de geestelijken van zijnen tijd naauwelijks bekend, in de Duitsche overbragt, werd op den achttienden October 1817, de vierde verjaardag van den slag bij Leipzig gevierd. Die heilige plek was meer belangwekkend nog door het kort te voren gevierde drieëeuwfeest der hervorming. Welke herinneringen moesten toen den boezem vervullen van Duitsche jongelingen, op die plek en op dien dag vergaderd, van Duitsche jongelingen die zelve aan Leipzig hadden deel genomen. Hoe moesten de wenteiende eeuwen voor hunne vurige verbeelding zweven. Welk een tafereel van Luther tot Blucher, van Karel V tot Napoleon! Hier de kracht der rede, zigtbaar, in de zegenpraal van gewetensvrijheid over kerkdwang en priesterbedrog, daar, de kracht van 't Duitsche ijzer gestaafd door den val van den stoutsten dwingeland, die ooit de wereld deed sidderen. Welke aandoeningen, welke voornemens moesten hier ontspruiten! Hier was niets, om denkbeelden op te wekken van oproer en sluipmoord. De achtbare beelden van Luther en Blucher hadden niets gemeen met de Jacobijnsche bloedmuts, met den dolk der Lazzaroni."

„ SAND was op den Wartburg. Daar werden benevens de werken van Ancillon, de geschriften verbrand van den geestigen hekeldichter, wiens in gal gedoopte pen noch de eer der levenden, noch het aandenken der gestorvenen had ontzien. Van de dweepzucht tot de misdaad is de afstand klein, en rasch de overgang. Onder den dolk des sluipmoordenaars viel KOTZEBUE op den drieëntwintigsten Maart 1819: Het slagtoffer werd niet betreurd, maar de misdadiger als martelaar gehuldigd, in wiens bloedigen roem Duitschlands jongelingschap door de aanneming zijner daad tot de hare, met zelfbehagelijke barbaarschheid zich beijverde te deelen. Zoo groot was de droevige geestdrift en de afschuwelijke bewondering, welke het feit inboezemde."

Zoo is het! Dweepzucht en misdaad grenzen zeer na aan elkander; de vergiftige stroom der verleiding loopt tusschen beiden door. God bewaar elk menschenverstand voor het Hem onteerend geloof, dat het geoorloofd, ja pligt zij om ter zijner eere brandstapels en moordschavotten op te rigten. Men geloove wat Gode welgevallig en den mensch waardig is, dat heet: niet zoo als het verdraaid menschenverstand en de bedorven zielenleer ons opdringt te handelen, want dit onteert het Opperwezen en zijn Evenbeeld, maar wat wijs, goed en edel is betrachte men naar het voorschrift des volmaakten Leeraars. — Had SAND zoo gedacht, hij was geen Dweeper, geen misdadiger geworden, en een echtgenoot, vader van dertien kinderen, was niet het slagtoffer geweest (*).

Daarenboven heeft ons de Geschiedenis van dien jongman geleerd, hoe veel goeds er door overdrijving verloren gaat, en het is stellig zeker dat in hem de kiem lag van wezenlijke kracht en sterke wilsbetrachting, die tot ware grootheid leiden moeten. Reeds in zijn eerste jeugd betoonde hij zijnen moed op eene zonderlinge wijze. Tien jaren was hij oud en speelde bij den vervallen Catharinasburg, nabij Wundsiedel, zijn geboorteplaats, met zijne makkers soldaatje. Hij verdedigde met zijn partij den bouwval, doch werd door de aanvallers teruggedreven. Zij trokken al achteruitgaande den ouden vervallen trap op naar den toren: aan het venster gekomen waren zij op het punt zich te moeten overgeven, dan nu schreeuwde SAND: „ Gevangen geef ik mij nooit!" — en hij sprong dertig voeten naar beneden op het steenen voorplein, zonder eenig letsel te bekomen. Duizend anderen zouden misschien hals of beenen hebben gebroken, maar zijn leven werd gespaard voor — den Scherpregter! — Dit was een wildemans-kuur, en toch had zij zulk een invloed op hem, dat hij daarna meer beraden, overlegd en met verstand proeven gaf van zijn vast karakter.

Er zouden nog altijd toespelingen te maken zijn van dien tijd tot op den onzen, doch deze willen wij aan anderen overlaten. Wij hadden hiermede geen ander doel dan tegen te spreken zeker vertoog in een in ons Land veel gelezen Duitsch geschrift, in het welk SAND en het fanatisme nu nog verdedigd worden.

M.

VARIA.

BEDROG.

(*Maar met welk doel?*)

Zekere dame, eene jonge knappe weduwe, reist met twee kleine kinderen van een Fransch stadje naar Parijs, om met een klein vermogen dat zij bezat, vooral ten behoeve harer eigene dochters, een instituut op te rigten. In de diligence gezeten, maakt zij kennis met een Engelschman, van 70 jaren oud, die haar zeer veel beleefdheden bewijst en zich naauwkeurig op hare omstandigheden informeert. Den tweeden dag weder tegen elkander over gezeten biedt hij haar zijne hand aan, in welke zich eene dotatie bevindt van *honderd duizend* franken. De weduw laat zich overhalen, en in plaats van Institutrice te Parijs te worden volgt zij haren Minnaar. Aldaar, op een prachtig landhuis aangekomen, wordt het huwelijk voltrokken, en tevens weet de welbespraakte oude Engelander de jonge vrouw te bewegen van godsdienst te veranderen, wijl anders, zegt hij, hare kinderen niet van hem erven kunnen. Zoodra ook deze zaak zijn beslag had, moet hij wegens belangrijke zaken naar Londen, neemt dus voor een paar dagen afscheid, maar — hij komt niet weer te huis! — Na nog een paar maanden wachtens laat de vrouw overal berigten inwinnen, doch helaas, niemand kent den Lord, niemand heeft hem ooit gezien en het Buitengoed, haar vermeend eigendom, had hij voor zes weken gehuurd. Zij vliegt naar Londen, zoekt het opgegeven adres op, maar ook dit was verzonnen. Nu vertoont de verlatene en diepetreurige Vrouw de door haar ontvangene schenking, als het eenigst overgebleven redmiddel, maar ziet! — het was een papier van nul en geener waarde.

Zij neemt haar toevlugt tot den Franschen Gezant, doch ook deze geeft alleen de troost, dat zij zich gelukkig rekenen mag om zoo veel gelds te ontvangen, dat zij weder op de zuinigste wijze naar haar Vaderstad terug kan keeren.

Wat kan het doel van dezen ouden zondaar geweest zijn? Geen zinnelijke

---

(*) Ik kan mij echter met het Grafschrift op KOTZEBUE niet geheel vereenigen:

Die Welt verfolgte ihm ohn' Erbarmen;
Verläumdung war sein trübes Loos
Glück fand er nur in seines Weibes Armen,
Und Ruhe in der Erde Schoosz.
Der Neid war immer wach ihm Dornen hinzustreuen;
Die Liebe liesz ihm Rosen blühn;
Ihm wolle Gott und Welt verzeihen!
Er hat der Welt verzeihn.

Door Professor LULOFS aldus overgebragt:

De wereld heeft hem vroeg en spade
Verguisd door lastertaal, vervolgd tot aan zijn dood;
Hij smaakte slechts 't geluk in de armen zijner Gade,
Slechts rust in 's aardrijks stillen schoot.
De nijd zocht in zijn' krans zijn doornen steeds te weven;
De liefde schonk gebloemte en balsem voor zijn leed;
Moog' God en Wereld hem vergeven,
Als hij 't der Wereld deed!

begeerte, want de Weduwe verzekert dat hij dezelfde ... gezindheden jegens haar geuit en getoond heeft. Zou hij één zieltje voor de Engelsche Kerk hebben willen winnen? niet denkbaar is dit. — Men heeft dus besloten hem voor dol te verklaren gelijk een Landsman van hem, die in Ierland zich zelven voor Koningin ELISABETH hield, en hooge personen, die hij voor *Leicester* of *Essex* aanzag, door zijne teedere liefkozingen in bittere verlegenheid bragt.

H. v. P.

DE RIDDERS VAN DEN GOUDEN SPOOR.

De Gazette des Tribunaux gaf onlangs verslag van eene zonderlinge regtzaak. Een Italiaansch vlugteling, graaf *Sartorio*, had in den jongsten tijd te Parijs een aantal ridders van de Pauselijke-orde van den Gouden Spoor gemaakt — voor geld. De prijs verschilde naar de omstandigheden: eenigen hadden voor dat diploma 800 fr., anderen slechts 60, 40, ja 26 fr., met nog eene kleine toegift, betaald. Van afzetterij beschuldigd, verdedigde hij zich met eene vergunning van Keizer *Karel V*, van 1548, aan de toenmalige broeders *Sartorio*, om notarissen, doctoren in regten en medicijnen en edellieden te mogen maken. Hij had echter van de diploma niet anders dan eene ongeauthentiseerde kopij; en te regt werd er bij aangemerkt, dat het regt om adeldom te verleenen, niet dat is, om eenige bepaalde ridder-orde, van den Gouden Spoor, zoo min als van het Gulden Vlies, uit te deelen. Doch het is vreemd, dat men niet schijnt opgemerkt te hebben, dat al waren in der daad, hetgeen zeer mogelijk is, die heeren *Sartorio* in 1548 tot *Keizerlijke Paltsgraven* gemaakt (waaraan die regten verknocht waren) en al stamde deze *Sartorio* van een van hen af, zulks hem nog geen regt gaf; alzoo die waardigheid geenzins erfelijk, maar eene personeele gunst was. — Voorts schijnt het bij die gelegenheid gebleken te zijn, dat men bij den Pauselijken legaat te Parijs die Spoor-ridderorde voor 600 fr., doch niet dan door een eed van getrouwheid aan zijne heiligheid, verkrijgen kan.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zal geveild worden:

Te *Amsterdam*, op *Woensdag* 15 *Februarij* 1837:

7,722 Blokken *Banca's* TIN, liggende *aldaar*.

Te *Rotterdam*, op *Vrijdag* 17 *Februarij* 1837:

4,455 Blokken *Banca's* TIN, liggende *aldaar*.

De Notitien met de Veilconditien zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, VAN DER HOUVEN, *President*.
den 17 Januarij 1837. KOOIJ, *Directeur, fungerend Secretaris*.

Vokaal- en Instrumentaal Concert.

De Heer LAFONT, Ridder van het Legioen van Eer, eerste Violist van de Hoven van Frankrijk en Rusland, zal de eer hebben, een groot VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT te geven, op Vrijdag den 10 Februarij 1837, des avonds ten 6½ ure, ten huize van W. VAN DER WIELEN. Entrée *f* 1,50.

Ten behoeve van PIETER TEIJES VISSER en diens gezin, te Schiermonnikoog, is ten Kantore dezer Courant ontvangen:

Van den heer Commissaris van Policie van Leeuwarden	*f*	5,00
Bedrag van het vorige	-	14,00
Te zamen	*f*	19,00

*** Getrouwd:
Akkrum, JAN J. VAN DER GOOT, en
den 29 Januarij 1837. TRIJNTJE J. DE VISSER.

*** Getrouwd:
Sneek, MARTINUS JOHANNES VAN GENT, en
den 5 Februarij 1837. MARIA ANNA FRANCISCA SCHRÖDER.

Dienende deze zoo wel tot algemeene als bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden verloste, door Gods goedheid, van eene welgeschapene DOCHTER, G. S. DEINUM, geliefde Echtgenoote van M. L. DE BOER.

Minnertsga, den 27 Januarij 1837. *Predikant.*

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, H. C. C. KNOTTNERUS, geliefde Echtgenoote van

Buitenpost, CL. W. WIJCHGRAM,
den 28 Januarij 1837. *Predikant.*

*** Mijne geliefde Echtgenoote AAFJE JOHANNA VAN SLOTERDIJCK, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

Groningen, den 29 Januarij 1837. Mr. E. J. OFFERHAUS.

*** Heden werd ons een' ZOON geboren.

Leeuwarden, H. MENNES.
den 31 Januarij 1837. D. MENNES, Geb. HEBBES.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, J. F. S. DE KONING, geliefde Echtgenoote van D. M. MASSÉ.

Harlingen, den 2 Februarij 1837.

*** Heden beviel voorspoedig van twee welgeschapene ZOONS, dewelke circa één dag na hunne geboorte zijn overleden, MARIA HENDRIKS SCHEEVE, geliefde Echtgenoote van W. F. JANSEN.

Leeuwarden, den 4 Februarij 1837.

HARLINGEN, den 5 Februarij 1837. Heden beviel van een' dooden ZOON, ANNA DITTLOF TJASSENS, geboren VAN DER PLAATS.

Tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Heden avond omgeveer negen ure, is alhier, na eene langwijlige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim drie en zeventig jaren overleden, Mejufvrouw JANKE T. OUENDAG, waarvan bij deze aan Vrienden en Bekenden wordt kennis gegeven. H. S. TJALSMA,

Sneek, den 28 Januarij 1837. *Executeur Testamentair.*

*** Aan de gevolgen eener hevige ziekte van slechts drie dagen, overleed heden, in den ouderdom van ruim 28 jaren en het 9de onzer echtvereeniging, mijn waarde Echtgenoot de Heer CORNELIS DE HAAN, mij nalatende drie kinderen, allen te jong om hun verlies te beseffen. Wed. C. DE HAAN,

Amsterdam, den 30 Januarij 1837. Geb. G. S. RADIJS.

*** Trof mij in het laatst des vorigen jaars, en in deze maand, het smartelijk verlies van twee mijner lievelingen, heden werd ik wederom in den diepsten rouw gedompeld door het overlijden van mijn' waarden Echtgenoot en mijner kinderen zorgdragenden Vader, WILLEM IEDES VAN DER VEEN, in leven Verwer en Rijtuigschilder alhier; — eene uitterende ziekte maakte een einde aan zijn nog jeugdig leven, daar hij slechts den ouderdom van ruim 37 jaren heeft bereikt.

Diep bedroefd staar ik met mijne 4 kinderen den overledene na, doch ik wensch te berusten in den wil van Hem, wiens doen altijd wijs en goed is.

Leeuwarden, A. CAMMENGA,
den 31 Januarij 1837. Wed. W. I. VAN DER VEEN.

Strekkende deze tot bekendmaking aan Familie, Vrienden en Bekenden zoo wel binnen als buiten deze Stad.

NB. De affaires zullen door mij, met eenen sedert jaren getrouwen en ijverigen Knecht op den zelfden voet worden gecontinueerd.

*** Heden avond ontvingen ik en mijne kinderen het smartelijk berigt, dat onze geliefde, veel belovende Zoon en Broeder, CHRISTIAAN DÉMAILLÉ DE BOER, op deszelfs terugreize van Batavia, met het Brikschip *Anjer*, op den 23 December ll., in den ouderdom van ruim 18 jaren, in eenen hevigen storm, over boord geslagen en verdronken is.

Hoe treffend dit verlies voor ons is, kunnen slechts zij beseffen, die den overledene gekend hebben. Wed. A. H. DE BOER.

Leeuwarden, den 1 Februarij 1837. *Mede uit naam mijner Kinderen.*

Familie en Bekenden gelieven deze algemeene, als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed tot bittere droefheid van mij, mijne kinderen en behuwdkinderen, aan eene zinkingziekte van slechts 7 dagen, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer POPPE IDSKES POPPES, in den ouderdom van bijna 74 jaren, waarvan ik ruim 48 jaren met hem door eenen gelukkigen echt vereenigd mogten zijn. TRIJNTJE C. SLEESWIJK,

...k, den 2 Februarij 1837. Weduwe P. I. POPPES.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinige dagen ... gevolgen van stuiptrekkingen, in den ouderdom van ruim ééne maand, ons geliefd jongste Zoontje PETRUS.

Strekkende deze, zoo tot algemeene als bijzondere kennisgeving.

Ferwerd, S. C. BOUMA.
den 3 Februarij 1837. M. M. VAN ASSEN.

*** Heden namiddag ten drie ure, overleed na een langzaam verval van krachten en bijkomende koortsen, onze hartelijk geliefde Moeder en Grootmoeder AKKE JELLES VAN DER ZEE, Weduwe HIJLKE AGES TROMP, in leven Scheepstimmerman en Zeilmaker alhier, in den gezegenden ouderdom van 75 jaren en bijna 2 maanden. Was haar leven gedurende eenen 38jarigen Weduwenstaat geheel aan ons en de Godsdienst gewijd! het sterven was haar gewin!

Woudsend, A. H. TROMP,
den 2 Februarij 1837. *uit aller naam.*

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand Januarij 1837, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting.

Tarwe,	Witte ..	*f* 6 : 80	de Mudde.	Boter,	....	*f* 0 : 86	het Pond.
	Roode .	- 0 : 00	———	Vleesch,	Koe....	- 0 : 24	———
Rogge,	....	- 5 : 10	———		Kalfs...	- 0 : 00	———
Gerst,	Vroege ..	- 3 : 65	———		Schapen	- 0 : 16	———
	Late	- 0 : 00	———	Varkensvleesch,	Versch.	- 0 : 32	———
Boekweit,	....	- 4 : 70	———		Gerookt	- 0 : 41	———
Haver,	....	- 2 : 20	———	Aardappelen,	Vroege..	- 0 : 00	de Mudde.
Witte Boonen,	...	- 0 : 00	———		Late....	- 1 . 30	———
Erwten,	Witte...	- 0 : 00	———	Zaad,	Kool	- 0 : 00	———
	Groene .	- 0 : 00	———		Raap.....	- 0 : 00	———
	Graauwe	- 0 : 00	———		Lijn......	- 0 : 00	———

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 1 Februarij 1837.

De Burgemeester,
THIJS FEENSTRA.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 3 Februarij 1837, *f* 33,00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag. Rogge *f* 156,75 het Last. — Tarwe *f* 7,56 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 4 Februarij 1837.

NEDERLAND.	Gebl.	RUSLAND.	Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	53¾ 53 11/16 53 11/16	O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt.	104
Dito dito...... 5 „	101¼	Dito dito 1828 en 29, 5 „	
Uitgest. Schuld........		Cert. d. 1831 en 33, 5 „	95¼
Kansbilj. van dito....	22¼	Obl. te Londen.. 5 „	
Amortis. Synd. 4½ pCt.	94 11/16 94¾ 94 11/16	Cert. te Hamburg 5 „	
Dito dito ..... 3½ „	78⅛	Inschrijv. in Assig. 6 „	66¼
Handel-Maats. 4½ „	180¼ 181 181	Certifi. van dito.. 6 „	
Nieuwe dito.. 4½ „	102½	POLEN.	
O. I. Leening. 4 „	91½	Aand. met Lot. fl. 300 *f*	
FRANKRIJK.		„ „ „ „ 500 - 141	
Insch. Grootb.. 3 pCt.		PRUISSEN.	
ENGELAND.		Aand. met Lot. R. 50 *f* 113	113¼
Insch. Grootboek......		Neg. Londen 1830 4 pCt.	
SPANJE.		OOSTENRIJK.	
L. bij Ardoin £ 85. 5 pCt.	23 11/16 24 1/16 23⅞	Aand. met Lot. *f* 100...	
Dito bij dito, onb. stukk..	23 11/16 23¾	Dito dito *f* 250.. 4 pCt.	
Passive...............	7¼ 7¼ 7 3/16	Metalliek....... 5 „	
Deferred		Dito........... 3 „	
Fransche Uitgestelde...	8¾	Dito te Lond. gen. 5 „	
Engelsche Uitgestelde..		Dito........... 2½ „	
PORTUGAL.		W. B. bij *Goll & C.* 5 „	102½
Oblig. te Londen 5 pCt.		Dito........... 4 „	
Dito dito....... 3 „		N. Ween. Aand. fl. 500 *f* 704	706
NAPELS.		DENEMARKEN.	
Cert. bij *L. & B.* 5 pCt.		L. te Londen ... 3 pCt.	74⅝
Dito bij *Falc. & C.* 5 „		BRAZ. dito bij *Rots.* 5 „	85⅞ 86
Leen. te L. bij *R.* 5 „		DARMST. Aand. bij L.	
Aand. Tavoglière 3½ „		Russ. Fr. A. 500 fr. ..	
Dito te Parijs... 3½ „		Dito 100 fr.	

Columb. 2de leening van 100 £ 20¾; van 250 £ 18¼, ½; onbep. Coup. *f* 3 11/16, ¾; kl. Coup. *f* 3 11/16, 4. — Mexico 6 pCt. van 100 £ 22½, 23. — Bl. Grieken van 100 £ 23½; van 200 £ 21¼; van 300 £ 21¼; onbep. Coup. *f* 3¼. — Roode Grieken van 100 £ 20½. — Ardoins Coup. 45.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, op Zaturdag den 18 Februarij 1837, des voormiddags te *elf* ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar, voor den tijd van *zeven* achtereenvolgende jaren, in te gaan met den 1 Mei 1837 en eindigende met den 30 April 1844, aan de meestbiedende te verpachten: De HAARDASCH, MEST en VUILNIS, welke binnen deze Stad en Jurisdictie worden verzameld, en zulks op voorwaarden en condition, welke, van heden af tot den dag der aanbesteding, ter stads Secretarij, ter lezing liggen. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*

Leeuwarden, THIJS FEENSTRA.
den 2 Februarij 1837. *Ter ordonnantie van dezelven,*
M. S. DE WAL.

EEn ieder die, wegens Levering in het jaar 1836, van de Stad iets heeft te vorderen, wordt verzocht de Rekening deswegens, uiterlijk vóór den 15 Februarij e. k., in goede orde, ter Stads Secretarij in te dienen.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden,*
den 3 Februarij 1837. THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HENNAARDERADEEL, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Oosterend, om te compareren in de Kerk te Oosterend, op Zaturdag den 11 Februarij 1837, des voormiddags ten 11 ure; ten einde te aanhooren een Voorstel om de Kerkvoogden te autoriseren tot het afstaan van een plekje Grond tegen Grondpacht, om daarop te bouwen een Huis. *De Grietman van Hennaarderadeel,*

Wommels, Bij absentie van denzelven, *de Assessor,*
den 31 Januarij 1837. H. IJ. KINGMA, *Vt.*
Ter ordonnantie van denzelven,
W. K. HOEKSTRA, *Secretaris.*

DE STRANDVONDER in de Grietenij Westdongeradeel, zal, op Donderdag den 9 Februarij 1837, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *W. A. Post*, Kastelein in het Moddergat onder Nes, publiek bij strijkgeld aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

Het mastloos HOL of WRAK van een op de Wadden verongelukt Tjalkschip, liggende op het Strand nabij het Moddergat onder Nes.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedenkt publiek, bij strijk- en verhooggeld, te verkoopen:

Een voor korten tijd geheel vertimmerd en prompt onderhouden BLOKZIJLER JAGTSCHIP, groot 32 ton, met derzelver Zeil en Treil, staand en loopend Want, Haken, Boomen en verdere losse Goederen daarbij aanwezig, alles in compleeten staat en zoodanig hetzelve in de Geeuw, even buiten het Hoogend te Sneek gelegen is, dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 31 Januarij 1837, des avonds ten zeven ure, bij de provisionele toewijzing, ten huize van de Weduwe *Jarig Hilles Meijer*, in het Hooghuis te Sneek, en den 14 Februarij daaraanvolgende des middags ten 12 ure, bij den finalen palmslag, ten huize van *Liske Stellenberg*, in de Stads Herberg aldaar, en koopen op Conditien als dan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantore van voornoemden Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP: Een hecht TJALKSCHEEPSHOL, ... twintig el, wijd en hol naar rato. Te bevragen bij de Gebroeders ... CEMS, te Akkrum.

Belangrijke Verkooping.

Mr. HARMEN HIDDINGA, Procureur te Sneek, gedenkt, ten overstaan van de Notarien B. J. VAN ASSEN, te Jorwerd, en G. BAKKER, te Rauwerd, op Zaturdag den 11 Februarij 1837, des namiddags ten 3 ure, op de Dille onder Rauwerd, publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden, provisioneel te verkoopen:

1. Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Lions, thans door de Weduwe *Hantje Gerbens* als huurdersche wordende bewoond en gebruikt; groot ingevolge kadastrale meting 19 bunder 30 v. roede en 60 v. el.
2. Eene dito ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Huins, thans bij *Tjitske Hijltjes*, Weduwe van *Pieter IJsbrands* in huur en gebruik; groot ingevolge kadastrale meting 20 bunder en 50 v. el.
3. TWEE DERDE AANDEELEN, over hoog en laag in eene uitmuntende vruchtbare ZATHE en LANDEN, staande en gelegen onder Baard, thans door *Jan Rientzes Agema* en *Vrouw* als huurders wordende bewoond en gebruikt; in het geheel groot ingevolge kadastrale meting 30 bunder 53 v. roede en 56 v. el.

Het eerste en derde perceel op St. Petri en den 12 Mei 1837, en het tweede perceel op St. Petri en den 12 Mei 1838 vrij te aanvaarden.

De Verkoops-Condition zullen intusschen aan de respective Kantoren van voornoemden Procureur en Notarien ter lezing liggen.

Mr. ADRIANUS VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal, op Woensdag den 15 Februarij 1837, des namiddags ten *drie* ure, ten huize van de Wed. *R. O. v. d. Heide*, Kasteleinsche bij de Woudpoort te Dokkum, provisioneel veilen ter verkoop:

Negen tiende gedeelten in 3 bunder en ruim 67 v. roede *uitmuntend* GREIDLAND, gelegen in *twee* stukken onder den dorpe *Burum*, in eigendom behoorende aan *J. Tamminga*, num uxoris te Dokkum.

VERKOOPING.

F. J. G. CROMMELIN, te Franeker qq, zal op Woensdagen den 8 en 15 Februarij 1837, telkens des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *J. F. Hemminga*, te Harlingen, doen verkoopen:

Eene zeer nette en goed ter neringstaande HUIZINGE en TAPPERIJ, *het Fortuin* genaamd, staande en gelegen aan de Haven te Harlingen, geq. wijk E, no. 6, thans bij *J. Visser* in gebruik; 12 Mei 1837 te aanvaarden.

BOEKVERKOOPING.

F. J. G. CROMMELIN, te Franeker, qq, zal in de maand Maart 1837, op tijd en plaats nader te bepalen, publiek verkoopen: Eene zeer fraaije verzameling nagelaten BOEKEN, enz.

Zij die hier nog iets willen bijvoegen, gelieven zulks vóór den 15 Februarij 1837, te bezorgen aan den Boekhandelaar T. J. TUINSTRA, te Franeker. Brieven enz. *franco*.

OPROEPING.

Al die gene die nog gelden verschuldigd zijn aan de Boedels van 1. wijlen HENDRIK G. HELMER, in leven Drogist gewoond hebbende en overleden te Harlingen. 2. Wijlen JOHANNES HARMENS TER MOS, laatst zonder beroep gewoond hebbende en overleden aldaar, — worden bij deze opgeroepen en verzocht, daarvan vóór of op den 1 Maart 1837 betaling te doen ten Kantore van den Heer F. J. G. CROMMELIN, te Franeker, daar men na dien tijd tot ernstige regterlijke demarches zal moeten overgaan. — Tevens worden zij die stukken of papieren, tot een dezer Boedels betrekkelijk, onder zich berustende mogten hebben verzocht, daarvan ten spoedigste opgaaf te doen *Brieven franco*.

NATIONALE MILITIE.

De daarbij belanghebbende, wordt bij deze berigt, dat er gemakshalve een Contract op voordeelige voorwaarden gesteld, zal ter teekening liggen voor Ouders, Voogden of Gemagtigden:

Op Woensdagen den 8 en 15 Februarij 1837, te Harlingen in de Koornbeurs, van 11 tot 2 uur; op Donderdagen den 2 en 9 Februarij 1837, te Bolsward in het Roode Hert, van 12tot 2 uur; op Vrijdagen den 3 en 10 Februarij 1837 te Leeuwarden in het groot Wagentje, van 11 tot 1 uur; op Zaturdagen den 4 en 11 Februarij 1837, te Heerenveen, in de Posthoorn, van 12 tot 4 uur. Zullende op gezegde tijden en plaatsen de voorwaarden ter inzage liggen, zoo mede van een Contract van finale assurantie en risico. — Wijders zal men zich kunnen adresseren aan het Kantoor gevestigd te Franeker. *Brieven franco.*

F. J. G. CROMMELIN.

AFBRAAK TE KOOP.

Onderscheidene soorten van AFBRAAK TE KOOP bij het SLOT *WOUDLUST*, te *Surhuizum*, voormalig bewoond door den Heer *Generaal* BONHOMME, en laatst in eigendom bezeten bij G. VAN BOELENS, *Rijks-Ontvanger*. De gegadigden kunnen zich dagelijks aldaar vervoegen.

Uit de hand te koop:

Een TJALKSCHIP, lang 17 el 40 streep, wijd 3 el 621 streep, met zijn toebehooren. Te bevragen bij M. J. VAN DER SLUIS, te Sneek.

Verhuring bij gesloten briefjes.

De KERKVOOGDEN van *Tjerkwerd*, presenteren uit de hand, bij gesloten briefjes, te verhuren: Eene ZATHE en LANDEN, groot 19 bunder, zeer vruchtbaar Greidland, gelegen te Eemswoude onder Tjerkwerd; waarvan de Condition van stonden aan ter lezing liggen, ten huize van de Weduwe CORNELIS WIJPKES BAARDA, Kasteleines in de Doele te Tjerkwerd.

De briefjes moeten vóór den 16 Februarij 1837, vrachtvrij, bij den administrerenden Kerkvoogd H. J. SIJSLING, te Tjerkwerd, worden ingezonden.

Bij gesloten briefjes te huur,

Voor den tijd van vijf jaren, in te gaan St. Petri en 12 Mei 1837: Eene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, groot 27 bunder en 25 v. roede, gelegen te Gaast, thans bij *Bauke Jans Kroontje* wordende bewoond en gebruikt. — De condition liggen ter lezing bij *Sijmon Pieters Bakker*, in het Grietenijhuis van Wonseradeel, te Bolsward, bij wien ook de briefjes vóór of op den 16 Februarij e. k. franco moeten worden ingeleverd.

Te huur voor 5 jaren,

IN TE GAAN ST. PETRI, EN DEN 12 MEI 1837:

Eene ZATHE en onderhoorende beste WEI- en HOOILANDEN, groot ongeveer dertig bunder, en ruim een bunder Bouwland, met daarop staande kapitale nieuwe HUIZING en SCHUUR, staande en gelegen onder Wolvega, thans door den eigenaar derzelve *Oene Martens van der Veen* wordende bewoond en gebruikt.

Wie gading maken, gelieven hun bod in geschrifte in te zenden, vóór den 20 Februarij 1837, ten Kantore van den Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, alwaar de Condition zijn te vernemen.

TE HUUR: Een HUIS met grooten TUIN en ZOMERHUIS, gelegen achter de Hoven te Leeuwarden; te bevragen bij Mejufvrouw Wed. F. O. Gorter, aldaar.

Aanbesteding bij besloten briefjes,

Van een BURGERHUIS, in het dorp Oostrum, waarvan Bestek en Teekening voor de gegadigden van heden af aanwezig en ter inzage zullen zijn, bij J. J. DE BRAAK, Kastelein aldaar; — wordende de briefjes vóór of op den 11 Februarij e. k. verwacht bij den Schoolonderwijzer J. ZUIDEMA, aldaar, bij wien tevens nadere inlichting te bekomen is; — zullende de opening der briefjes in tegenwoordigheid der gegadigden plaats hebben op dato voormeld, des namiddags ten 3 ure.

Aanbesteding bij gesloten briefjes.

Het VERBOUWEN van twee STELPHUIZINGEN, met bijlevering van alle de daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloon; de eene gelegen onder Wommels, bij *Johannes Feikes IJntema* in gebruik, de andere onder Achlum, bij *Sijbolt Heeres Poelsma*.

De Bestekken en Teekeningen zullen van heden af ter lezing liggen bij bovengemelde Meijers, waar ook de briefjes, franco, vóór of op den 16 Februarij e. k. moeten worden ingeleverd; terwijl er nader aanwijzing van het werk op de Plaats te Wommels den 8sten, en op die te Achlum den 9 Februarij gedaan zal worden.

Herberg te Galamadammen,

Bij besloten Briefjes, die vóór of op den 11 Februarij 1837 moeten zijn ingezonden ten huize van *Christiaan Suhr*, Kastelein aan de Galamadammen, alwaar de Condition zullen ter lezing liggen en aanwijzing zal worden gedaan, van af den 30 Januarij 1837, zal worden besteed:

Het AFBREKEN van eene HEEREN HUIZINGE, HERBERG en STAL aldaar; mitsgaders het BOUWEN van eene nieuwe HERBERG en SCHUUR aldaar, op den Slaperdijk, nevens de in 1836 gestichte Sluis en Brug.

Uitverkoop tot fabrieksprijzen.

De ondergeteekende door ligchaams-ongesteldheid zich buiten staat bevindende de voor het tegenwoordige hare affaires gaande te houden, biedt daarom hare voorhanden en naar den laatsten smaak gemaakte en ongemaakte MODE-ARTIKELEN ter verkoop en tegen fabrijksprijzen aan; bestaande in alle soorten van groene, witte en zwarte Voiles, Handschoenen, Sintvres, Schwaltjes, Doekjes, Morgen Mutsen, Touren, Stoffen, Linten, Veeren, Bloemen, en verder alles wat tot het Modevak behoort.

M. P. SIEVERS, geb. MULDER,
Groote Hoogstraat te Leeuwarden.

Hardrijden bij de Froskepol nabij Leeuwarden.

Met vereischt consent gedenkt de Kastelein op de Froskepol, op Donderdag den 9 Februarij aanstaande, indien ijs en weder zulks toelaat, te laten Verhardrijden op Schaatsen door ongehuwde Mans en Vrouwen achter elkander: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS en een paar fraaije GOUDEN OORBELLEN.* — De aangifte moet zijn des voormiddags ten elf ure; zullende het Rijden ten één ure een aanvang nemen.

De ondergeteekende, Timmerman te Hardegarijp, verlangt eerstdaags een bekwame TIMMERMANSKNECHT, tegen behoorlijk dagloon.

JOHANNES A. BOSMA.

)o( )o( )o(Een Buitenlandsch Handelshuis, verlangt in de provincie *Friesland*, als AGENT, iemand met den handel bekend, en tevens door zijne betrekking met de binnenplaatsen van het Gewest, geschikt, ten dienste van gedacht Huis werkzaam te zijn. Iemand hiertoe genegen, vervoege zich met *gefrankeerde brieven onder de letters A. Z. & C°.*, ten Kantore dezer Courant.

)o( )o( )o(Een ongehuwde SMIDSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan op den 12 Mei e. k. werk bekomen bij W. J. BLOEMSMA, Mr. Smid te Wommels. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Een KOEKBAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan op den 12 Mei e. k. eene dienst bekomen bij T. TACONIS, Koek- en Banketbakker bij de Hoeksterpoort te Leeuwarden, bij wien men zich in persoon gelieve te vervoegen.

)o( )o( )o(Op billijke voorwaarden wordt de gelegenheid aangeboden, tot opleiding van eenen LEERLING in eene APOTHEEK alhier, tegen Mei aanstaande. Ouders of Voogden hierop reflecterende, adresseren zich met brieven *franco; onder letter S*, ten Kantore dezer Courant.

)o( )o( )o(Men verlangt in een fatsoenlijk Huisgezin te Sneek, tegen Mei 1837, of des noods vroeger, eene geschikte persoon om als WERK- en KEUKENMEID te dienen. Adres met gefrankeerde brieven onder letters A. G. aan het Postkantoor te Sneek.

*** HET

LEESKABINET.

MENGELWERK TOT GEZELLIGHEID VOOR BESCHAAFDE KRINGEN.

Te AMSTERDAM, bij H. FRIJLINK.

Redacteur en Uitgever van dit Maandwerk, dankbaar voor den steeds toenemenden bijval, waarmede het Publiek hunnen arbeid blijft vereeren, en waardoor dit jaar eene aanzienlijke vergrooting der oplage noodzakelijk geworden is, zullen alles aanwenden, om zich dien bijval meer en meer waardig te maken. Zij meenen dan ook zich te mogen beroepen op de beide eerste Nommers van den tegenwoordigen Jaargang, die, met eene geheel *nieuwe* letter gedrukt, en met *zes* keurige platen versierd, aan de respectieve Inteekenaren zijn verzonden, en de volgende artikelen bevatten:

No. I. *Canton.* (Met eene Plaat.) — *De Amerikaan in Engeland.* (VIII. *Wandeling in Londen.*) — *Een Tweegevecht onder Lodewijk* XIII. — *Jules Janin.* (Met eene Plaat.) — *De Stad der Kolommen.* — *De Verovering van het Kasteel van Linlithgow.* (Met eene Plaat.) — *Het Krokodillen-eiland.* — *Rosowskij.* — *De Normandijer en de Bretagner.* — *Het hedendaagsch Parijs.* (*Het Paleis en de Tuin van het Luxembourg.* — *De ongeteekende Bankbriefjes.* — *Baden te Stokholm.*

No. II. *De Schetlands-eilanden, in den zomer van* 1836. — *De Amerikaan in Engeland.* (IX. *De St. Paulus-kerk.* — X. *De City.*) — *Mad. Malibran.* (Met Portret.) — *De Engelsche Prachtlitteratuur.* — *De IJzeren Spoorweg van Londen naar Greenwich.* (Met eene Plaat.) — *Eene diplomatische Zending.* — *De gewaande Schuldige.* — *De Dochter van den Schoolmeester.* — *Geen Geld, geene Laarzen.* — *De Luchtreis van den Heer Green.* — *Het hedendaagsch Parijs.* (*Wandeling over den Pont neuf naar den Marché des Innocens.* Met eene Plaat.) — *Eene Amazone.* — *Haijdn's Scheermes-quartet.* — *Drinkbaar maken van Zeewater.*

Boekhandel van SOETENS & FILS, te 's Gravenhage.

Bij bovengenoemde Uitgevers worden, behalve den PRACHTBIJBEL voor Huis- en Kerkgebruik, met 60 Platen, Psalmen enz., waarvan Prospectus, Proefplaat, Inteekenlijst en Specimen bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren voorhanden zijn, nog de volgende werken uitgegeven, en met steeds toenemend succes gedebiteerd:

HET WETENSCHAPPELIJK MAANDSCHRIFT, zijnde jaarlijks zamengesteld uit 12 nommers, uitmakende ruim 50 vel druks, bevattende gemiddeld 500 artikelen, handelende over Landbouw, Nijverheid, Huishoudkunde, enz. Verrijkt door ongeveer 400 figuren of teekeningen, voorstellende alle belangrijke werktuigen en nieuwe vindingen, voor Landbouw, Nijverheid, enz.; prijs per jaargang . . . . ƒ 9,00.

NB. Dit werk, waarvan de vijfde jaargang op den 1 Januarij 1837 ingaat, is, uit hoofde van deszelfs algemeen nuttige strekking, door het Gouvernement belangstellend aanbevolen.

HET ALBUM voor maatschappelijke opvoeding; maandwerk, bevattende jaarlijks 48 vel druks, met aangename en nuttige lectuur, 24 keurige, meestal geschiedkundige vignetten in houtsnede, 36 gegraveerde sierlijke schrijfvoorbeelden, verrijkt met 36 gegraveerde teekeningen, en eindelijk meer dan 80 figuren voor vrouwelijke handwerken; prijs per jaargang . . . . ƒ 6,00.

NB. De TWEEDE jaargang van dit werk gaat in met den 1 Januarij 1837.

HET PANTHEON, of de Tempel der Onsterfelijkheid voor Neêrlands Kunstschilders, bevattende jaarlijks 12 Kunstplaten, naar de beste Nederlandsche Meesters; prijs per jaargang . . . . ƒ 6,00.

LE SALON LITTÉRAIRE (*ci-devant l'Omnibus*); Journal Mensuel de la Littérature et des Arts, composé d'articles choisis dans les meilleures productions du génie humain, enrichi de 24 Planches de Modes, pour hommes et pour femmes (deux par mois), et de 12 Romances de Choix, pour Piano et Guitare avec chant; prix par an. . . . . ƒ 10,00.

NB. De EERSTE jaargang van dit werk gaat in met den 1 Januarij 1837.

LA TOILETTE. Même matière littéraire que le précédent, enrichie de 12 Planches pour femmes (un par mois) . . . . ƒ 6,00.

NB. De EERSTE jaargang van dit werk begint op den 1 Januarij 1837.

LE FASHIONABLE. Même matière littéraire que LA TOILETTE, enrichi de 12 Planches pour hommes (un par mois) . . . . ƒ 6,00.

NB. De EERSTE jaargang van dit werk begint op den 1 Januarij 1837.

Bij den Apotheker VAN HARINXMA, bij de Meelbrug te Leeuwarden, is steeds voorhanden: 1. GOMMA, voor tering, hoest en andere borstkwalen; 2. Profess. *Hoffmann's* SLIJM-PILLEN, à ƒ 1; 3. Profess. *Hoffmann's* KINDER-TANDKORALEN, à 75 Cs.; 4. Dr. *Jacquin's* MAAG-POEDER, à 60 Cs.; 5. Vorstelijk TANDPOEDER, à 60 Cs.; 6. Duurzame zwarte SCHRIJF-INKT, à 70 Cs. de flesch; 7. ENGELSCH GLIMSMEER, à 50 Cs. de flesch; 8. STOUGHTON BITTER, à ƒ 1,20 de flesch; 9. BREMER GEZONDHEIDS-BITTER, à ƒ 1 de flesch; 10. GEZONDHEIDS-BITTER, à 25 Cs. het fleschje; 11. BLOEM VAN OOST-INDIESCH ARROWROOT, à ƒ 1,50 de 5 ons en 30 Cs. het ons; 12. Het aangename en heilzame FLORENTIJNSCH BORSTDROP van Dr. *Ricci*, à 30 Cs.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.